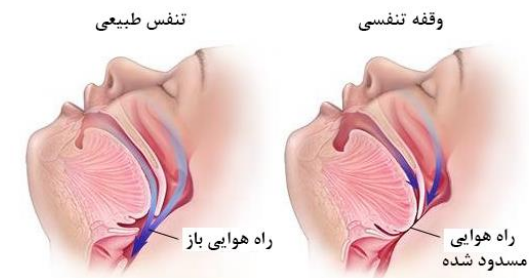

❖ شرح بیماری

آپنه به معنی توقف تنفسی است. به طور طبیعی نوزادان دارای تنفس دوره‌ای هستند بدین صورت که به دنبال چند تنفس سریع یک مرحله توقف تنفس وجود دارد که بیشتر از ۲۰ ثانیه طول نمی‌کشد. در صورتی که مدت آپنه طولانی شود و همراه با کاهش تعداد ضربان قلب و تغییر رنگ پوست باشد، غیر طبیعی محسوب شده و باید به دنبال علت آن بود.

❖ علائم

نوزادی که دچار آپنه می‌شود علائم زیر در او مشاهده می‌شود:

- ✓ کاهش تعداد ضربان قلب
- ✓ تغییر رنگ پوست
- ✓ قطع تنفس بیشتر از ۲۰ ثانیه

❖ علل شایع

از مواردی که منجر به بروز آپنه می‌شود می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- ✓ نوزاد نارس یا تولد در ۳۰ هفته یا کمتر: مغز نارس که کنترل کننده تنفس است، ضعیف بودن عضلات بینی، عضلات دهان و عضلات حلق، سر بزرگ نوزاد و ضعیف بودن عضلات گردن نوزاد از مهمترین علل آپنه نوزادی هستند.

- ✓ عفونت و نارس بودن ریه‌ها
- ✓ عفونت خونی و کم خونی
- ✓ مشکلات مغزی و خونریزی داخل مغزی، داروها، تشنج
- ✓ تغذیه با دهان و احتمال ورود شیر به ریه
- ✓ کاهش گلوکز یا قند و کلسیم، کاهش یا افزایش سدیم، افزایش یا کاهش درجه حرارت محیط
- ✓ افت فشارخون، افزایش فشارخون، نارسایی قلب

❖ عوارض احتمالی

اختلال در رشد و یادگیری از عوارض مهم این وضعیت به شمار می‌آیند.

❖ تشخیص

جهت تشخیص آپنه در نوزاد به موارد زیر باید دقت نمود:

- ✓ مشاهده علائم آپنه توسط مادر

- ✓ در بیمارستان وقتی تنفس نوزاد قطع شد یا ضربان قلب کاهش یافت، علامت هشدار دستگاه کنترل کننده که به نوزاد وصل است به صدا در می‌آید و پرستار را آگاه می‌کند. پرستار علت را بررسی می‌کند و نوزاد را از نظر وجود آپنه معاینه می‌کند.

❖ اقدام مناسب در زمان آپنه

زمانی که نوزاد دچار آپنه می‌شود لازم است اقدامات زیر انجام داده شود:

- ✓ خونسردی خود را حفظ کنید و نگران نباشید.
- ✓ در هنگام قطع تنفس هرگز نوزاد تکان داده نشود.
- ✓ پشت یا کف پای نوزاد را به آرامی مالش دهید یا نوازش کنید. با این کارها نوزاد را تشویق می‌کنید تا دوباره نفس بکشد.
- ✓ جهت شروع درمان به پزشک مراجعه نمایید.

❖ درمان

با توجه به شدت بروز آپنه در نوزاد پزشک درمان‌های زیر را جهت بیمار برنامه‌ریزی می‌نماید:

- ✓ در برخی نوزادان از داروهایی مانند آمینوفیلین و کافئین استفاده می‌شود. این داروها مغز نوزاد را تحریک می‌کنند تا نوزاد دوباره نفس بکشد.

• اقداماتی که جهت برگشت تنفس نوزاد انجام داده اید.

✓ جهت ادامه درمان

✓ جهت انجام معاینات دوره‌ای

✓ برای ورود و دادن هوای بیشتر به ریه‌ها، دو لوله باریک و نرم کوتاه در بینی نوزاد قرار داده می‌شود و از طریق آنها هوا یا اکسیژن داده می‌شود و کمک می‌کند راه‌های هوایی بینی و گلو باز بمانند و همچنین باعث می‌شود هوای بیشتری در ریه باقی بماند. زمانی که اکسیژن خون نوزاد خیلی پایین است می‌توان از این روش برای دادن اکسیژن نیز استفاده کرد.

✓ وقتی فاصله آپنه‌های نوزاد بیشتر شود نشانه بهبودی آپنه نوزاد است و اکسیژن و داروی آپنه به تدریج قطع می‌شوند.

✓ برای دادن اکسیژن یک کلاهک شیشه‌ای روی سر نوزاد قرار داده و اکسیژن از طریق رابط به کلاهک منتقل می‌شود.

✓ در صورت عدم پاسخ به درمان و عدم رفع آپنه با اقدامات فوق، نوزاد به دستگاه تنفس مصنوعی وصل می‌شود.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

✓ در صورت مشاهده علائم آپنه نوزادی موارد زیر را ثبت کنید تا بتوانید اطلاعات دقیقی به پزشک بدهید:

• زمان آپنه

• دفعات آپنه

• طول مدت آپنه

• وضعیت قبل و بعد از آپنه